

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

KLASA: UP/II-034-02/26-01/464

URBROJ: 354-02/8-26-9

Zagreb, 9. rujna 2026.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, Zagreb, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova: Maje Kuhar, predsjednice te Marijane Gortan Krnić i Saše Čaldarevića, članova, postupajući povodom žalbe žalitelja Hospitalija trgovina d.o.o., Sveta Nedelja, OIB: 40457591383, zastupanog po opunomoćenicima odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Mišetić i Partneri j.t.d., Zagreb, izjavljenoj u odnosu na dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2026/S F02-0007490, predmet nabave: laboratorijski materijal, po grupama, naručitelja Dom zdravlja Splitsko-dalmatinske županije, Split, OIB: 04847852112, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16, 114/22 i 48/26, dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se dio stavka 7. troškovnika Grupe 1. u dijelu koji se odnosi na traženi volumen, te dio stavaka 11. i 15. . troškovnika Grupe 1. koji se odnosi na upućivanje na konkretnog proizvođača, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2026/S F02-0007490, predmet nabave: laboratorijski materijal, po grupama, naručitelja Dom zdravlja Splitsko-dalmatinske županije, Split.
2. Nalaže se naručitelju Dom zdravlja Splitsko-dalmatinske županije, Split, da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave nadoknadi žalitelju Hospitalija trgovina d.o.o., Sveta Nedelja, troškove žalbenog postupka, u iznosu od 1.445,00 eura.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Dom zdravlja Splitsko-dalmatinske županije, Split objavio je 8. srpnja 2026. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2026/S F02-0007490, predmet nabave: laboratorijski materijal, po grupama.

Na sadržaj dokumentacije o nabavi žalbu je 22. srpnja 2026. godine Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavio žalitelj Hospitalija trgovina d.o.o., Sveta Nedelja, zastupan po opunomoćenicima odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Mišetić i Partneri j.t.d., Zagreb. Žalitelj osporava zakonitost dijela dokumentacije o nabavi, predlaže da se ponište

dijelovi dokumentacije o nabavi koji su predmetom žalbenih navoda te da mu se naknade troškovi nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku. Žalitelj je žalbu uredio podneskom zaprimljenim kod ovog žalbenog tijela 27. srpnja 2026. godine.

U odgovoru na žalbu naručitelj ističe da je dokumentacije o nabavi zakonita, žalbeni navodi neosnovani te predlaže žalbu odbiti.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi te ostalih dostavljenih dokaza.

Žalba žalitelja je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelj navodi da je naručitelj povrijedio odredbe članka 205. i 206. stavka 2. ZJN 2016, temeljna načela javne nabave iz članka 4., osobito načela tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, zabrane diskriminacije i razmjernosti, kao i odredbu članka 210., kojom je zabranjeno da tehničke specifikacije imaju učinak pogodovanja određenom proizvodu ili proizvođaču odnosno neopravdanog isključenja jednakovrijednih proizvoda.

Ukazuje da dokumentacijom o nabavi, odnosno tehničkom specifikacijom iz Troškovnika za Grupu 1., stavku 7., naručitelj nabavlja sljedeće: „Epruvete vakuum za vađenje krvi za pretrage koagulacije, s natrijevim citratom 3,2 %, omjer krvi i aditiva 9:1, volumena ukupno 3,5 ml.“.

Žalitelj uvodno ističe da je od naručitelja zatražio da tehničku specifikaciju izmijeni na način da, uz zadržavanje zahtjeva za natrijevim citratom koncentracije 3,2 % i omjerom krvi i aditiva 9:1, dopusti medicinski i tehnički jednakovrijedan raspon ukupnog volumena od 3,5 do 3,6 ml. Međutim, nakon upozorenja i zahtjeva žalitelja za izmjenu tehničke specifikacije, naručitelj nije prihvatio traženi raspon volumena od 3,5 do 3,6 ml, već je stavku 7. izmijenio isključivo na način da je u opis dodao koncentraciju natrijeva citrata od 3,2 % i omjer krvi i aditiva 9:1, uz zadržavanje ukupnog volumena od točno 3,5 ml. Žalitelj ističe da takvom izmjenom nije uklonjen ograničavajući učinak tehničke specifikacije. Smatra da dodavanje koncentracije citrata i omjera krvi i aditiva predstavlja samo formalnu izmjenu opisa, dok je zadržan zahtjev koji iz postupka i dalje isključuje medicinski i funkcionalno jednakovrijedne epruvete ukupnog volumena 3,6 ml. Pojašnjava da u konkretnom slučaju ukupni volumen od točno 3,5 ml predstavlja eliminacijski tehnički uvjet koji nije odlučan za funkcionalnu namjenu epruvete, a kojim se iz postupka isključuju proizvodi volumena 3,6 ml koji zadovoljavaju sve bitne medicinske, laboratorijske i tehničke zahtjeve.

Za prethodno navedeno daje sljedeće pojašnjenje. U laboratorijskoj koagulacijskoj dijagnostici ukupni nominalni volumen epruvete od 3,5 ml odnosno 3,6 ml predstavlja sekundarno tehničko svojstvo koje ne utječe na analitički proces ni na rad koagulacijskih analizatora. Za pravilnost koagulacijskih pretraga odlučni su koncentracija antikoagulansa i točan omjer krvi i aditiva. Epruvete volumena 3,5 ml i 3,6 ml sadrže natrijev citrat u koncentraciji od 3,2 % te osiguravaju isti omjer jednog dijela citrata prema devet dijelova krvi. Epruveta ukupnog volumena 3,5 ml sadrži približno 3,15 ml krvi i 0,35 ml citrata, dok epruveta ukupnog volumena 3,6 ml sadrži približno 3,24 ml krvi i 0,36 ml citrata. U oba slučaja omjer krvi i aditiva ostaje 9:1, stoga oba volumena osiguravaju jednaku koncentraciju antikoagulansa, pravilan omjer krvi i aditiva te odgovarajuću kvalitetu uzorka i plazme nakon centrifugiranja. Razlika od 0,1 ml nema klinički ni tehnički relevantan utjecaj na izvođenje koagulacijskih pretraga, uključujući protrombinsko vrijeme, APTV, fibrinogen i D-dimere.

Epruvete volumena 3,5 ml i 3,6 ml imaju standardne vanjske dimenzije 13 × 75 mm. Slijedom toga, oba proizvoda jednako su kompatibilna sa standardnim laboratorijskim stalcima, centrifugama, barkod-sustavima i automatiziranim laboratorijskim procesima.

Ukazuje da naručitelj nije naveo konkretno svojstvo postojećeg analizatora, centrifuge, stalka ili drugog dijela laboratorijske opreme zbog kojeg bi razlika od 0,1 ml onemogućavala uporabu epruvete volumena 3,6 ml. Smatra da neopravdanost spornog zahtjeva potvrđuje i službena tehnička dokumentacija proizvođača Greiner Bio-One. Naime, u poglavlju „Fill Volumes“ izričito je navedeno da je kod koagulacijskih epruveta dopušteno odstupanje od $\pm 10\%$ volumena krvi potrebnog za pravilno napunjen uzorak uz očuvanje omjera krvi i aditiva 9:1. Razlika između nominalnih volumena od 3,5 ml i 3,6 ml iznosi svega 0,1 ml te je znatno manja od dopuštene tolerancije punjenja. Žalitelj stoga zaključuje da je stručno i logički neodrživo prihvatiti epruvetu nominalnog volumena 3,5 ml, unutar koje je predviđeno određeno odstupanje stvarno povučenog volumena, a istodobno kao neprihvatljivu isključiti epruvetu nominalnog volumena 3,6 ml koja održava isti omjer krvi i aditiva i ima istu funkcionalnu namjenu.

Nadalje ističe da službena dokumentacija upravo onog proizvođača čijem proizvodu sporna tehnička specifikacija pogoduje, potvrđuje da za pravilnost uzorka nije odlučna fiksna bročana vrijednost od točno 3,5 ml, već pravilno punjenje epruvete i očuvanje omjera krvi i aditiva 9:1. Naime, ukazuje da koagulacijsku vakuumsku epruvetu nominalnog ukupnog volumena od točno 3,5 ml na predmetnom tržištu nudi proizvođač Greiner Bio-One, robne marke Vacuette, dok drugi proizvođači, uključujući KIMA, FL Medical, BD i Sarstedt, nude epruvete volumena 3,6 ml koje zadovoljavaju zahtjev koncentracije natrijeva citrata od 3,2 % i omjera krvi i aditiva 9:1. Dakle, zadržavanjem volumena od točno 3,5 ml tehnička specifikacija oblikovana je prema pojedinačnom svojstvu proizvoda Greiner Bio-One, a ne prema funkcionalnoj potrebi naručitelja, zaključuje žalitelj. Time se, i bez izričitog navođenja proizvođača, postiže isti učinak kao izravnim upućivanjem na određeni proizvod. Ukazuje da se naručitelj u odgovoru pozvao na vlastite potrebe, zahtjeve struke, provedene tehničke konzultacije i analizu tržišta, ali nije konkretizirao ni dokazao zbog čega njegove potrebe može zadovoljiti isključivo epruveta volumena 3,5 ml. Žalitelj smatra da općenito pozivanje na zahtjeve struke i potrebe naručitelja nije dostatno za dokazivanje da je eliminacijski tehnički zahtjev objektivno opravdan, nužan i razmjernan.

Dalje ističe da je sporna tehnička specifikacija protivna i načelu razmjernosti iz članka 4. ZJN 2016. Dopuštanjem raspona od 3,5 do 3,6 ml naručitelj bi zadržao sve zahtjeve koji su bitni za kvalitetu i pravilnost koagulacijskog uzorka, odnosno koncentraciju natrijeva citrata od 3,2 % i omjer krvi i aditiva 9:1, dok bi istodobno omogućio sudjelovanje većeg broja proizvođača i ponuditelja. Smatra da ograničenje na točno 3,5 ml stoga nije nužno za ostvarenje legitimne potrebe naručitelja, nije razmjerno cilju koji se želi postići te bez opravdanog razloga isključuje znatan dio tržišta. Smatra da je neosnovano naručiteljevo upućivanje žalitelja i drugih ponuditelja na mogućnost sudjelovanja putem zajednice ponuditelja ili angažiranja podizporučitelja. Mogućnost zajedničkog nastupa ne oslobađa naručitelja obveze da tehničke specifikacije oblikuje neutralno i na način kojim se omogućava stvarno tržišno natjecanje među različitim proizvodima i proizvođačima. Takvim se upućivanjem ponuditelji koji raspolažu jednakovrijednim epruvetama volumena 3,6 ml dovode u položaj ekonomske ovisnosti o proizvođaču odnosno distributeru proizvoda volumena 3,5 ml, s kojim bi se u redovitim okolnostima trebali ravnopravno tržišno natjecati. Time se ne otvara tržišno natjecanje, nego se dodatno jača položaj gospodarskog subjekta kojem sporna specifikacija pogoduje, zaključuje žalitelj.

Žalitelj potom ukazuje da praksa drugih javnih naručitelja u Republici Hrvatskoj, uključujući Opću županijsku bolnicu Našice, Opću bolnicu Pula i Opću bolnicu Zabok, koji su za usporedive koagulacijske epruvete dopuštali upravo navedeni raspon, potvrđuje da

raspon od 3,5 do 3,6 ml predstavlja uobičajenu i funkcionalno dostatnu tehničku specifikaciju. Smatra da su time navedeni naručitelji omogućili tržišno natjecanje različitih proizvođača uz potpuno očuvanje stručnih i funkcionalnih zahtjeva predmeta nabave.

Slijedom svega navedenoga, žalitelj ističe da ukupni volumen epruvete od točno 3,5 ml nije objektivno opravdan medicinskom, laboratorijskom ni funkcionalnom potrebom naručitelja. Sporna tehnička specifikacija nije neutralna, ne omogućava jednak pristup postupku, stvara neopravdanu prepreku tržišnom natjecanju, nije razmjerna cilju koji se želi postići te ima učinak pogodovanja proizvodu Vacuette proizvođača Greiner Bio-One i neopravdanog isključenja jednakovrijednih proizvoda volumena 3,6 ml.

Radi utvrđenja odlučnih činjenica, žalitelj predlaže provođenje dokaza vještačenjem po vještaku medicinsko-laboratorijske odnosno preanalitičke struke, na okolnost da su koagulacijske epruvete ukupnog volumena 3,5 ml i 3,6 ml, uz koncentraciju natrijeva citrata od 3,2 % i omjer krvi i aditiva 9:1, medicinski, laboratorijski, preanalitički i tehnički jednakovrijedne, da razlika od 0,1 ml nema utjecaja na kvalitetu uzorka, točnost rezultata, centrifugiranje ni rad koagulacijskih analizatora, da je epruveta volumena 3,6 ml kompatibilna sa standardnom laboratorijskom opremom te da zahtjev za ukupnim volumenom od točno 3,5 ml nema dodatnu funkcionalnu ni stručnu vrijednost u odnosu na dopuštanje raspona od 3,5 do 3,6 ml.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da je tražio volumen od ukupno 3,5 ml za epruvete za koagulaciju (koncentracija natrij citrata 3,2 % i omjer krvi i aditiva 9:1) isključivo iz iskustvenog razloga. Naime, laboratorij naručitelja dugi niz godina koristi isti tip epruveta od 3,5 ml u svom rutinskom radu, a na ovim epruvetama provedena je i verifikacija mjernog postupka PV-INR što je zabilježeno i u internom priručniku (Poglavlje 8. Procesi ispitivanja, 8.3. Koagulacija). Pojašnjava da laboratorijski sustav predstavlja validiranu cjelinu u kojoj svaki element preanalitičkog procesa može utjecati na kvalitetu konačnog rezultata. Naručitelj ima opravdan interes održavati kontinuitet validiranog sustava kako bi se smanjio rizik od neželjenih odstupanja u svakodnevnom radu. Laboratoriji sa velikim brojem analiza ovise o standardiziranim i stabilnim radnim procesima. Stoga svaka promjena potrošnog materijala može zahtijevati dodatnu verifikaciju, edukaciju osoblja, prilagodbu radnih postupaka te nosi povećani rizik od pogrešaka tijekom prijelaznog razdoblja. Smatra da takvi čimbenici predstavljaju objektivne elemente kvalitete i sigurnosti laboratorijskog rada te ih naručitelj ima pravo i obvezu uzeti u obzir pri definiranju tehničkih zahtjeva, pod uvjetom da su oni razmjerni predmetu nabave. Ukazuje da u području laboratorijske dijagnostike kontinuitet kvalitete predstavlja sigurnosni zahtjev, a ne pitanje komfora korisnika. Također, da smanjenje mogućnosti ljudske pogreške predstavlja jedno od temeljnih načela sustava upravljanja kvalitetom u medicinskim laboratorijima, tako da standardizacija korištenog potrošnog materijala doprinosi smanjenju rizika povezanih s ljudskim čimbenikom. Ističe da je za kliničko praćenje bolesnika posebno važno osigurati dugoročnu usporedivost i reproduktivnost laboratorijskih rezultata, što opravdava zahtjeve kojima se osigurava stabilnost predanalitičkog procesa.

Naručitelj stoga smatra da ima pravo zahtijevati potpunu funkcionalnu kompatibilnost s postojećom laboratorijskom opremom i organizacijom rada, kako bi se osigurala nesmetana provedba dijagnostičkog procesa. Sukladnost proizvoda s regulatornim zahtjevima predstavlja minimalni uvjet za stavljanje proizvoda na tržište, ali sama po sebi ne znači da su svi proizvodi jednako prikladni za potrebe konkretnog laboratorija ili da ostvaruju jednaku razinu performansi u svakodnevnom radu. Naručitelj ističe da je dužan osigurati da odabrani medicinski proizvod ne ispunjava samo minimalne regulatorne zahtjeve, nego i zahtjeve koji proizlaze iz uspostavljenog sustava upravljanja kvalitetom, sigurnosti pacijenata, reproduktivnosti laboratorijskih rezultata te dugoročne stabilnosti dijagnostičkog procesa. Takvi zahtjevi predstavljaju legitimne i objektivno opravdane kriterije javne nabave.

Potom ističe da su tijekom dugog niza godina rada u laboratoriju isprobani svi dostupni volumeni epruveta na tržištu i da je većina imala nedostatke. Konkretno pri tome ističe da pojedine epruvete s drugim volumenom krvi (posebice one većeg volumena od 3,5 ml) često pucaju u centrifugi za vrijeme centrifugiranja i uzrokuju prolijevanje biološkog, potencijalno zaraznog, materijala unutar centrifuge, kontaminaciju uzoraka i uređaja čime se zahtijeva temeljito čišćenje i dezinfekcija (dekontaminacija) uređaja te ponovno vađenje krvi pacijentima, što se ne događa kod epruveta volumena 3,5 ml. Potom, da kod pojedinih volumena češće dolazi do hemolize uzorka, te da se iz takve plazme ne može vršiti analiza uzorka i da je potrebno ponovno vađenje krvi, što je kod epruveta od 3,5 ml svedeno na minimum. Konačno, da kod pojedinih epruveta s drugačijim volumenima često pri vađenju ne bude dobar vakuum te se epruveta ne napuni do oznake traženog volumena (računajući dozvoljeno odstupanje od $\pm 10\%$), te se mora ponoviti vađenje krvi kod takvih pacijenata, a kod epruveta od 3,5 ml je takvih uzoraka sveden na minimum.

Naručitelj na kraju odgovora na žalbu ističe da je žalitelju omogućeno sudjelovanje u postupku javne nabave korištenjem instrumenta zajednice ponuditelja ili podugovaratelja.

Žalitelj se tijekom žalbenog postupka očitovao na navode naručitelja iz odgovora na žalbu pri čemu prvenstveno ističe da naručitelj u odgovoru potvrđuje žalbene navode, jer priznaje da su osporavani zahtjevi oblikovani prema dosadašnjoj uporabi proizvoda određenog proizvođača, a ne prema neutralno utvrđenim funkcionalnim potrebama predmeta nabave. Smatra da dugogodišnja praksa ili iskustvo s jednim proizvodom ne mogu opravdati ograničenje tržišnog natjecanja, već da tehnički zahtjevi moraju biti neutralni, povezani s predmetom nabave i razmjerni ciljevima, sukladno članku 4. te člancima 205., 206., 207. i 210. ZJN 2016, a ne oblikovani prema proizvodu koji naručitelj već koristi.

Referira se na naručiteljev navod da je volumen epruvete od točno 3,5 ml odredio iz „isključivo iskustvenog razloga“ i zato što isti tip koristi dugi niz godina te izvodi zaključak da naručitelj time ne dokazuje nužnost spornog uvjeta, nego zapravo potvrđuje da je specifikacija prilagođena zatečenom proizvodu i praksi, što po mišljenju žalitelja ne opravdava isključenje jednakovrijednih proizvoda drugih proizvođača. Žalitelj ne osporava legitimnost sigurnosti pacijenata, reproducibilnosti rezultata i stabilnosti dijagnostičkog procesa. Međutim, smatra da naručitelj nije dokazao da se ti ciljevi mogu ostvariti isključivo epruvetom od 3,5 ml niti da bi epruveta od 3,6 ml, uz istu koncentraciju citrata od 3,2 % i omjer krvi i aditiva 9:1, ugrozila kvalitetu ili sigurnost. Ističe da prema članku 403. stavku 3. ZJN 2016, te činjenice mora dokazati naručitelj. Smatra da interni priručnik MP-KG 8.3.01 VRF, na koji se poziva naručitelj, također ne dokazuje naručiteljeve tvrdnje. Naime, ukazuje da se u priručniku navodi da su u verifikaciji korištene epruvete od 3,5 ml jer se koriste u svakodnevnom radu, ali priručnik ne sadržava usporedno ispitivanje volumena 3,5 ml i 3,6 ml niti zaključak da bi 3,6 ml utjecalo na preciznost ili točnost metode. Predmet verifikacije su metode analizatora, reagensi i kontrolne plazme, a ne fizikalna svojstva epruveta. Stoga, po mišljenju žalitelja, dokument potvrđuje zatečeno stanje, ali ne medicinsku ili tehničku nužnost fiksnog volumena. Osim toga, i sam naručitelj navodi dopušteno odstupanje punjenja od $\pm 10\%$. Razlika između 3,5 ml i 3,6 ml iznosi 0,1 ml, odnosno manje od 3 %, pa je višestruko manja od dopuštene tolerancije. Prema tome, žalitelj smatra da su proturječni navodi naručitelja u kojima inzistira na volumenu od 3,5 ml i istovremeno prihvaća znatno veće odstupanje punjenja.

Nadalje ističe da naručitelj tvrdnje o pucanju epruveta, hemolizi i nedovoljnom punjenju nije ničime dokazao. Osim toga, ukazuje da je u praksi općepoznato da gubitak vakuuma i nedovoljno punjenje mogu ovisiti o roku trajanja i stanju epruvete, spojevima sustava igla-držač-epruveta, tehnici uzorkovanja i stanju pacijenta, dok hemoliza ovisi o nizu preanalitičkih čimbenika. Smatra da naručitelj ničime nije dokazao vezu tih pojava s volumenom od 3,6 ml, a osim toga praksa drugih zdravstvenih ustanova koje dopuštaju raspon 3,5-3,6 ml pokazuje

da se kvaliteta i sigurnost mogu osigurati bez takvog ograničenja. Ako naručitelj smatra da je proizvod od 3,5 ml toliko specifičan da ga drugi proizvođači ne mogu ponuditi, žalitelj smatra da je morao obrazložiti zašto ga nije izdvojio u zasebnu grupu. Naime, stavka 7. troškovnika jedna je od 25 stavki u troškovniku grupe 1., pa njezino uključivanje ponuditeljima s epruvetom od 3,6 ml onemogućuje natjecanje i za preostale 24 stavke, što je po mišljenju žalitelja protivno člancima 203. i 204. te načelu razmjernosti iz članka 4. ZJN 2016.

Naručitelj je potom dostavio očitovanje u kojem ističe da je žaliteljeva tvrdnja da naručitelj „potvrđuje žalbene navode” time što navodi dugogodišnje iskustvo s određenim tipom epruvete, neutemeljena i pogrešno tumači odgovor naručitelja. Naručitelj pojašnjava da nije naveo da je specifikacija oblikovana prema zatečenom proizvodu radi pogodovanja određenom proizvođaču, već da je zahtjev za volumenom od točno 3,5 ml utemeljen na konkretnim, dokumentiranim kliničkim iskustvima, pucanjem epruveta većeg volumena pri centrifugiranju, učestalijom hemolizom i gubitkom vakuuma u svakodnevnom radu laboratorija. Navedene okolnosti predstavljaju objektivnu i provjerljivu potrebu naručitelja.

U tom smislu naručitelj upućuje na ustaljenu praksu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, koji je u presudi UsII-202/21 od 2. srpnja 2021. izrijekom potvrdio da su tehničke specifikacije koje naručitelj oblikuje prema konkretnoj lokaciji, uvjetima i specifičnostima korištenja zakonite i ne predstavljaju pogodovanje, te da žalitelj nije uspio dokazati da opisane specifikacije može ispuniti samo jedan gospodarski subjekt. Naručitelj smatra da je ista logika primjenjiva i na konkretan slučaj, odnosno da žalitelj nije dokazao da epruvetu volumena 3,5 ml koja zadovoljava sve propisane uvjete (koncentracija citrata 3,2%, omjer 9:1) ne može ponuditi niti jedan drugi proizvođač osim Greinera.

Nadalje, žaliteljeva teza da naručitelj ove tvrdnje „nije ničime dokazao” zanemaruje da je naručitelj u odgovoru na žalbu dostavio interni priručnik MP-KG 8.3.01 VRF kao dokaz o uspostavljenom sustavu upravljanja kvalitetom i verifikaciji metoda. Žaliteljeva tvrdnja da navedeni priručnik ne sadržava usporedno ispitivanje volumena 3,5 ml i 3,6 ml potvrđuje upravo poziciju naručitelja, nije provedeno usporedno ispitivanje jer naručitelj nema laboratorijsku obvezu testirati svaki alternativni volumen koji se nudi na tržištu, već je ovlašten nabavljati opremu za koju je vlastiti sustav upravljanja kvalitetom prethodno validiran.

Naručitelj smatra da teret dokazivanja da epruveta od 3,6 ml ne uzrokuje navedene probleme u uvjetima konkretnog laboratorija naručitelja leži na žalitelju, koji taj dokaz nije pružio. Ukazuje da u konkretnom slučaju žalitelj nije dostavio niti jedan dokaz da epruveta volumena 3,6 ml ispunjava sve propisane tehničke zahtjeve niti da je jedini razlog zahtjeva za volumenom 3,5 ml pogodovanje proizvođaču Greiner.

Što se tiče žaliteljeve tvrdnje da razlika između 3,5 ml i 3,6 ml iznosi „manje od 3 %” te da je stoga „višestruko manja od dopuštene tolerancije punjenja”, naručitelj ističe da je pogrešna iz temeljnog razloga što se tolerancija punjenja od $\pm 10\%$ ne odnosi na razliku između nominalnih volumena dviju različitih epruveta, već na dopušteno odstupanje stvarno povučenog volumena krvi unutar jedne iste epruvete određenog nominalnog volumena. Ističe da su epruveta volumena 3,5 ml i epruveta volumena 3,6 ml dva fizički različita proizvoda s različitim vakuumom, različitim volumenom antikoagulansa i različitom krivuljom punjenja, koji se ne mogu međusobno uspoređivati primjenom interne tolerancije jednog od njih. Ukazuje da svaka promjena nominalnog volumena epruvete zahtijeva zasebnu validaciju analitičkih metoda sukladno Uredbi EU 2017/746 o in vitro dijagnostičkim medicinskim uređajima, što je zakonska obveza, a ne samo interna preferencija naručitelja. Žaliteljeva tvrdnja da „gubitak vakuuma i nedovoljno punjenje mogu ovisiti o roku trajanja, spojevima igla-držač-epruveta, tehnici uzorkovanja i stanju pacijenta” ne pobija naručiteljevu poziciju, naprotiv, potvrđuje da je upravo složenost preanalitičkog procesa razlog zbog kojeg naručitelj ima opravdani interes standardizirati i minimizirati varijable unutar svog laboratorijskog procesa. Naručitelj podsjeća da je Visoki upravni sud u nizu presuda potvrdio pravo

naručitelja da postavi tehničke zahtjeve koji odgovaraju konkretnim operativnim uvjetima, čak i kada to faktično ograničava broj potencijalnih ponuditelja, pod uvjetom da takvi zahtjevi nisu oblikovani u svrhu pogodovanja.

Naručitelj također ističe da argument da stavka 7. onemogućuje natjecanje za preostalih 24 stavke grupe 1. nije pravno relevantan. Naručitelj smatra da nije dužan razdvajati predmet nabave na način koji odgovara asortimanu svakog pojedinog ponuditelja te da ZJN 2016 u takvim situacijama predviđa instrument zajednice ponuditelja ili podugovaratelja, čime se i ponuditeljima koji ne raspolažu cjelokupnim asortimanom omogućuje ravnopravno sudjelovanje u postupku.

Žalitelj je potom dostavio očitovanje u kojem ističe da navode žalitelja potvrđuju i Nacionalne preporuke Hrvatskog društva za medicinsku biokemiju i laboratorijsku medicinu koje za probirne koagulacijske pretrage kao odlučne zahtjeve navode puferirani trinitrijev citrat u koncentraciji 105-109 mmol/L, odnosno 3,2 %, omjer krvi i antikoagulansa 9:1 te uzorkovanje količine krvi naznačene na spremniku. Iste preporuke prihvatljivima smatraju uzorke s volumenom krvi unutar odstupanja od ± 10 % u odnosu na potrebnu količinu naznačenu na spremniku. Preporuke, dakle, ne propisuju nominalni volumen od 3,5 ml kao uvjet pravilnosti koagulacijskog uzorka, nego naglasak stavljaju na koncentraciju citrata, omjer 9:1, pravilno punjenje, hematokrit i pravilno postupanje s uzorkom.

Žalitelj je mišljenja da naručitelj ni u novom očitovanju nije dokazao uzročnu vezu između volumena od 3,6 ml i navodnog pucanja epruveta, hemolize ili gubitka vakuuma. Nije naveo proizvođača i seriju proizvoda, materijal epruvete, broj i učestalost incidenata, dopuštenu relativnu centrifugalnu silu, vrijeme centrifugiranja, uvjete skladištenja niti rezultate usporednog ispitivanja epruveta od 3,5 ml i 3,6 ml. Ističe da Nacionalne preporuke upućuju da na integritet uzorka utječu prijeanalitički čimbenici, uključujući način uzorkovanja, punjenje, rukovanje i centrifugiranje, pri čemu visoke centrifugalne sile mogu potaknuti aktivaciju trombocita i razgradnju eritrocita. Hemoliza i nedovoljno punjenje stoga se ne mogu bez dokaza pripisati isključivo nazivnom volumenu epruvete, zaključuje žalitelj u očitovanju.

Sporan zahtjev dokumentacije o nabavi propisan je u troškovniku Grupe 1., stavci 7., u kojoj naručitelj nabavlja epruvete vakuum za vađenje krvi za pretrage koagulacije, s natrijevim citratom 3,2%, omjer krvi i aditiva 9:1, volumena ukupno 3,5 ml.

Za ocjenu osnovanosti ovog žalbenog navoda mjerodavno pravo čine odredbe članka 4. stavka 1. i 2., članka 205. stavka 1. i 2., članka 206. stavka 2. te članka 403. ZJN 2016.

Iz navedenih odredbi ZJN 2016 proizlazi da naručitelj unutar dopuštenog zakonskog okvira slobodno određuje i opisuje predmet nabave u skladu sa svojim potrebama. Prilikom izrade dokumentacije o nabavi i svih njezinih sastavnih dijelova dužan je voditi računa da se ne krši načelo zabrane diskriminacije, načelo jednakog tretmana i načelo uzajamnog priznavanja, koja načela su osnovna načela javne nabave. Iz odredbi ZJN 2016 evidentno je da su sastavljanje dokumentacije o nabavi i opis predmeta nabave u autonomnoj ovlasti naručitelja i da su sve navedene radnje uvjetovane potrebama naručitelja, ali su, s druge strane, uvjetovane i obvezom naručitelja da specifikacijom predmeta nabave ne smije pogodovati bilo kojem ponuditelju u postupcima javne nabave, odnosno ne smije definirati tehničke specifikacije na način da neopravdano ograničava tržišno nadmetanje.

Žalitelj tvrdi da se postavljanjem predmetnog tehničkog zahtjeva prema kojemu epruveta treba imati volumen od 3,5 ml, pogoduje proizvođaču Greiner Bio-One, čiji proizvod Vacuette ima traženi volumen, odnosno da na taj način naručitelj neopravdano ograničava tržišno nadmetanje u odnosu na epruvete istih tehničkih karakteristika, ali sa neznatno većim volumenom od 3,6 ml. U tu svrhu dostavlja kataloški materijal proizvođača koji sadrži podatke o imenovanom proizvodu, te ujedno imenuje četiri proizvođača koji u svom asortimanu imaju epruvete volumena 3,6 ml, a koje udovoljavaju ostalim traženim tehničkim karakteristikama, natrijev citrat 3,2% i omjer krvi i aditiva 9:1. Također tvrdi da su upravo te dvije karakteristike

odlučne za pravilnost koagulacijskog uzorka, pri čemu upućuje na kataloški materijal proizvođača Greiner i Nacionalne preporuke Hrvatskog društva za medicinsku biokemiju i laboratorijsku medicinu, tumačeći dostavljenu dokumentaciju na način da volumen od 3,5 ml nije preduvjet pravilnosti koagulacijskog uzorka, nego da se naglasak stavlja na koncentraciju citrata, omjer 9:1, pravilno punjenje, hematokrit i pravilno postupanje s uzorkom. Isto tako, upućuje na činjenicu da epruvete volumena 3,5 i 3,6 ml imaju iste dimenzije, tvrdeći da se zbog toga naručitelj ne može pozivati na to da su samo epruvete od 3,5 ml kompatibilne s postojećom laboratorijskom opremom.

Naručitelj s druge strane opravdava svoje traženje epruveta od 3,5 ml prvenstveno iskustvenim razlozima, činjenicom da dugi niz godina koristi epruvete toga volumena, da su se epruvete s drugim volumenom, posebno većim, pokazale neučinkovite, točnije pucale u centrifugi, dovodile do hemolize uzorka te imale probleme s punjenjem do oznake traženog volumena. Pri tome ukazuje na činjenicu da je na epruvetama volumena 3,5 ml provedena verifikacija mjernog postupka PV-INR, što je zabilježeno u internom priručniku, koje dijelove dostavlja. Ujedno, niti imenuje niti dostavlja dokaze da bi na tržištu postojao drugi proizvođač koji u asortimanu ima epruvete volumena 3,5 ml, osim proizvođača Greiner. Isto tako, smatra da je žalitelj taj koji treba dokazati da epruveta volumena 3,6 ml ne uzrokuje probleme u radu konkretnog laboratorija naručitelja (pucanje, hemoliza, punjenje).

Člankom 206. stavkom 2. ZJN 2016 propisano je da tehničke specifikacije moraju svim gospodarskim subjektima omogućiti jednak pristup postupku javne nabave i ne smiju imati učinak stvaranja neopravdanih prepreka za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju. Dakle, sukladno navedenoj odredbi, ne predstavlja svako ograničenje tržišnog nadmetanja povredu Zakona, već samo ono ograničenje koje je neopravdano konkretnim potrebama naručitelja.

Žalbeno tijelo ocjenjuje da je u konkretnom slučaju žalitelj, svojim navodima i dostavljenim dokazima, učinio vjerojatnim da je zahtjevom za epruvetom isključivo volumena 3,5 ml stvorena neopravdana prepreka za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju, i to upravo u odnosu na epruvete na koje upućuje žalitelj, a to su one volumena od 3,5 ml. Ovo tijelo prihvaća jasnu i uvjerljivu argumentaciju žalitelja iznesenu tijekom žalbenog postupka, a koju naručitelj nije s uspjehom osporio.

U ovakvom konkretnom slučaju kada žalitelj upućuje na točno određenu tehničku karakteristiku za koju smatra da s njome neopravdano ograničava tržišno nadmetanje obzirom da na tržištu postoje proizvodi neznatno većeg volumena (u konkretnom slučaju oni od 3,6 ml) na naručitelju je bilo da dokaže, ili da postoji više proizvoda koji mogu udovoljiti ovakvom traženju ili da je takav zahtjev za volumenom od točno 3,5 ml nužan za ostvarivanje funkcije za koju se konkretan predmet nabave nabavlja. Međutim, naručitelj iako tako tvrdi, u žalbenom postupku nije dokazao da upravo epruvete s 3,6 ml uzrokuju probleme u laboratorijskom radu na koje se poziva tijekom žalbenog postupka. Dakle, u pravu je žalitelj kada navodi da naručitelj nije dokazao uzročnu vezu između volumena od 3,6 ml i navodnog pucanja epruveta, hemolize ili gubitka vakuuma. Nije naveo proizvođača i seriju proizvoda, materijal epruvete, broj i učestalost incidenata, dopuštenu relativnu centrifugalnu silu, vrijeme centrifugiranja, uvjete skladištenja niti rezultate usporednog ispitivanja epruveta od 3,5 ml i 3,6 ml.

Slijedom navedenog, osnovanim se ocjenjuje žaliteljev navod da je naručitelj zahtjevom za epruvetama volumena 3,5 ml u konkretnom slučaju neopravdano ograničio tržišno natjecanje.

Žalitelj je u žalbi predložio izvođenje dokaza vještačenjem, koji prijedlog ovo tijelo nije prihvatilo. Naime, sukladno pravilima o teretu dokazivanja u konkretnom slučaju naručitelj je bio dužan dokazati da spornom tehničkom specifikacijom nije ograničio tržišno nadmetanje,

odnosno da upravo epruvete volumena 3,6 ml ne omogućuju istovrsno zadovoljenje osnovne funkcije za koju je nabavljaju jednako kao i epruvete volumena od 3,5 ml.

Žalitelj dalje u žalbi navodi da je naručitelj povrijedio odredbe članaka 203., 204., 205., 206. stavka 2., 207. stavka 2. i 210. stavaka 1. i 2. ZJN, kao i temeljna načela javne nabave iz članka 4., osobito načela tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, zabrane diskriminacije i razmjernosti, time što je u tehničkim specifikacijama za Grupu 1, stavke 11. i 15., izrijekom naveo određenog proizvođača „Greiner ili jednakovrijedno“ te je funkcionalno povezani pribor za manualno određivanje sedimentacije eritrocita neopravdano rasporedio između Grupe 1. i Grupe 2.

Ukazuje da je u izvornom Troškovniku za Grupu 1. naručitelj stavku 11. opisao kao vakuumsku epruvetu za sedimentaciju eritrocita volumena 2,75 ml, uz navođenje „Greiner ili jednakovrijedno“, dok je stavku 15. opisao kao graduirani stalak za određivanje sedimentacije eritrocita za epruvete od 2,75 ml, također uz navođenje „Greiner ili jednakovrijedno“. Ističe da su istodobno epruvete i pripadajuće graduirane pipete za drugi način manualnog određivanja sedimentacije eritrocita raspoređene u Grupu 2.

Žalitelj smatra da u konkretnom slučaju ne postoji objektivna potreba za navođenjem proizvođača Greiner. Naime, pojašnjava da vakuumske epruvete za sedimentaciju i pripadajući stalci predstavljaju standardne laboratorijske proizvode koji se mogu jasno i precizno opisati navođenjem njihove namjene, metode određivanja sedimentacije, koncentracije i omjera citrata, raspona volumena, dimenzija, vremena i načina očitavanja te zahtjeva kompatibilnosti epruvete s pripadajućim priborom. Dakle, činjenica da je naručitelj sam opisao raspon volumena, koncentraciju citrata i način uporabe potvrđuje da je predmet nabave moguće opisati neutralnim tehničkim i funkcionalnim parametrima. Slijedom toga, žalitelj smatra da nije ispunjen uvjet iz članka 210. stavka 2. ZJN 2016 za iznimno navođenje određenog proizvođača. Pored toga, smatra da dodatak „ili jednakovrijedno“ sam po sebi ne otklanja navedenu nezakonitost. Ističe da naručitelj ne može bez objektivne potrebe kao referentni proizvod navesti proizvod određenog proizvođača, a zatim smatrati da je samim dodavanjem izraza „ili jednakovrijedno“ svim ponuditeljima omogućio jednak pristup postupku. Ukazuje da se ponuditelji proizvoda drugih proizvođača time dovode u položaj da jednakovrijednost svojeg proizvoda moraju dokazivati u odnosu na proizvod proizvođača kojeg je naručitelj već postavio kao polazni standard.

U drugom dijelu žalbenog navoda žalitelj ističe da ne osporava da između zatvorenog i otvorenog sustava postoji razlika u pojedinim tehničkim elementima i načinu očitavanja. Točnije, da se kod sustava iz Grupe 1. zatvorena epruveta postavlja u graduirani stalak, dok se kod sustava iz Grupe 2. epruveta otvara i u nju se umeće graduirana pipeta. Međutim, ističe da je do trenutka očitavanja postupak u oba slučaja u bitnome jednak. Naime, uzorak venske krvi prikuplja se u vakuumsku epruvetu s citratom, uzorak se priprema za određivanje sedimentacije, a rezultat se dobiva manualnim vizualnim očitanjem visine stupca i iskazuje u mm/h. Razlika između dvaju sustava odnosi se prvenstveno na mehaničku izvedbu pribora za očitavanje, odnosno na to nalazi li se graduacija na stalku ili na pipeti. Žalitelj pojašnjava da ta razlika ne mijenja kliničku svrhu pretrage, parametar koji se određuje ni način izražavanja rezultata.

Ističe da navedeno potvrđuje i službena uputa proizvođača Greiner Bio-One „Vacuette® ESR Blood Collection Tubes – Instruction for Use“, u kojoj je kao namjena proizvoda navedeno prikupljanje i transport venske krvi radi određivanja sedimentacije eritrocita prema Westergren metodi. U istoj su uputi zasebno opisani „Closed Vacuette® ESR System“ i „Open Vacuette® ESR System“ kao dvije tehničke izvedbe proizvoda iste osnovne namjene. Stoga žalitelj zaključuje da tehnička razlika između zatvorenog i otvorenog sustava može opravdati postojanje različitih stavki unutar iste funkcionalne cjeline, ali sama po sebi

ne opravdava da se jedan sustav rasporedi u Grupu 1., Pribor za vađenje krvi, a drugi u Grupu 2., Pribor za sedimentaciju i određivanje okultnog krvarenja u stolici. Smatra posebno nelogičnim da se epruvete i stalak namijenjeni određivanju sedimentacije nalaze u Grupi 1., iako Grupa 2. već prema svojem nazivu izrijekom obuhvaća pribor za sedimentaciju. Ističe da naručitelj nije naveo objektivan kriterij na temelju kojeg pribor za jednu tehničku izvedbu iste pretrage pripada priboru za vađenje krvi, dok pribor za drugu izvedbu pripada priboru za sedimentaciju. Pozivanje naručitelja na činjenicu da je predmet nabave podijeljen na sedam grupa, po mišljenju žalitelja ne dokazuje da je svaka od tih grupa oblikovana prema objektivnim kriterijima. Ujedno, smatra da broj grupa sam za sebe ne jamči tržišno natjecanje te da se zakonitost podjele mora ocjenjivati prema funkcionalnoj povezanosti proizvoda u pojedinoj grupi i stvarnom učinku podjele na mogućnost sudjelovanja gospodarskih subjekata.

Žalitelj zatim ističe da na tržištu postoje cjelovita rješenja drugih proizvođača, uključujući Vacutest KIMA, odnosno sustav KIMASED, koja obuhvaćaju različite tehničke izvedbe pribora za manualno određivanje sedimentacije eritrocita. Pojašnjava da ponuditelji takvih rješenja, zbog načina na koji je naručitelj oblikovao grupe, ne mogu ponuditi jedinstveno i cjelovito rješenje unutar jedne grupe, nego moraju ponuditi dvije različite grupe i osigurati druge artikle koji nisu nužno funkcionalno povezani sa sedimentacijom. Smatra da takva podjela otežava pristup gospodarskim subjektima koji raspolažu cjelovitim sustavima drugih proizvođača, dok u povoljniji položaj dovodi ponuditelje koji raspolažu širim asortimanom proizvođača Greiner. Također, da se time ograničava mogućnost uspoređivanja cjelovitih tehničkih rješenja i dobivanja ekonomski povoljnije ponude za ukupne potrebe naručitelja.

Nadalje, žalitelj ističe da naručiteljevo upućivanje na zajednicu ponuditelja ili angažiranje podizporučitelja ne otklanja navedene povrede, jer mogućnost zajedničkog nastupa gospodarskih subjekata nije zamjena za obvezu naručitelja da predmet nabave i pojedine grupe oblikuje neutralno, objektivno i razmjerno. Naručitelj ne može neopravdano razdvojiti funkcionalno povezane proizvode, a zatim posljedice takvog oblikovanja predmeta nabave prebaciti na ponuditelje, od kojih bi se zahtijevalo da se radi sudjelovanja u postupku povezuju s drugim gospodarskim subjektima ili dobavljačima proizvoda kojima sporna tehnička specifikacija pogoduje. Također, smatra da pozivanje naručitelja na potrebe struke, provedene tehničke konzultacije i analizu tržišta također nije dostatno bez konkretnog obrazloženja i dokaza. Naručitelj nije naveo rezultate analize tržišta, sadržaj provedenih konzultacija ni stručne razloge iz kojih bi proizlazilo da se predmetni proizvodi moraju nalaziti u različitim grupama ili da je potrebno navesti proizvođača Greiner. Mišljenja je da se potrebe naručitelja mogu ostvariti blažim i za tržišno natjecanje manje ograničavajućim načinom, i to neutralnim opisom tehničkih zahtjeva te objedinjavanjem pribora za manualno određivanje sedimentacije u jednu funkcionalnu grupu ili njegovom objektivnom preraspodjelom u grupu koja obuhvaća pribor za sedimentaciju.

Žalitelj predlaže provođenje dokaza vještačenjem po vještaku medicinsko-laboratorijske, medicinsko-biokemijske odnosno preanalitičke struke, na okolnost da zatvoreni sustav s graduiranim stalkom i otvoreni sustav s graduiranom pipetom služe istoj kliničkoj i laboratorijskoj namjeni, odnosno manualnom određivanju sedimentacije eritrocita prema Westergren metodi, da se kod oba sustava određuje isti laboratorijski parametar te da se rezultat izražava u mm/h, da se razlika između sustava odnosi na tehničku izvedbu pribora za očitavanje i način rukovanja uzorkom, utječe li navedena tehnička razlika na medicinsku vrijednost, točnost i usporedivost rezultata, postoji li medicinsko, laboratorijsko ili preanalitičko opravdanje zbog kojeg bi predmetni sustavi morali predstavljati odvojene funkcionalne cjeline.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da osporava tvrdnju žalitelja vezanu za Grupe 1. i 2., da je podjela predmeta nabave na grupe protivna člancima 203., 204. i 207. ZJN 2016. Naručitelj tvrdi da je predmet nabave odredio poštujući odredbe članka 204. te je predmet nabave podijelio na 7 grupa na način da svim gospodarskim subjektima omogući jednak pristup postupku vodeći se i iskustvom iz prijašnjih postupaka za isti predmet nabave. Vodeći se navedenim člancima naručitelj još jednom napominje da laboratorijski sustav predstavlja validiranu cjelinu u kojoj svaki element preanalitičkog procesa može utjecati na kvalitetu konačnog rezultata. Naručitelj smatra da ima opravdan interes održavati kontinuitet validiranog sustava kako bi se smanjio rizik od neželjenih odstupanja u svakodnevnom radu. Laboratoriji sa velikim brojem analiza ovise o standardiziranim i stabilnim radnim procesima. Takvi čimbenici predstavljaju objektivne elemente kvalitete i sigurnosti laboratorijskog rada te ih naručitelj ima pravo i obvezu uzeti u obzir pri definiranju tehničkih zahtjeva, pod uvjetom da su oni razmjerni predmetu nabave. Naručitelj je mišljenja da ima pravo zahtijevati potpunu funkcionalnu kompatibilnost s postojećom laboratorijskom opremom i organizacijom rada, kako bi se osigurala nesmetana provedba dijagnostičkog procesa. Pojašnjava da sukladnost proizvoda s regulatornim zahtjevima predstavlja minimalni uvjet za stavljanje proizvoda na tržište, ali sama po sebi ne znači da su svi proizvodi jednako prikladni za potrebe konkretnog laboratorija ili da ostvaruju jednaku razinu performansi u svakodnevnom radu. Naručitelj ističe da je dužan osigurati da odabrani medicinski proizvod ne ispunjava samo minimalne regulatorne zahtjeve, nego i zahtjeve koji proizlaze iz uspostavljenog sustava upravljanja kvalitetom, sigurnosti pacijenata, reproduktivnosti laboratorijskih rezultata te dugoročne stabilnosti dijagnostičkog procesa.

Potom citira odredbe članka 205. ZJN 2016 te ističe da da nije prekršio navedene odredbe, jer se predmet nabave ne nabavlja nužno direktno od proizvođača već od distributera navedenog materijala. Također smatra da ponuditelji imaju mogućnost korištenja instrumenta zajednice ponuditelja ili podisporučitelja kao načina sudjelovanja u postupku nabave. Naručitelj tvrdi da nije prekršio ni odredbe članka 210. jer je navedenim člankom dopušteno upućivanje tehničkih specifikacija na određenu marku pri čemu takva uputa treba biti popraćena izrazom "ili jednakovrijedno", što je naručitelj i napravio te je također u dokumentaciji o nabavi naveo i kriterije mjerodavne za ocjenu jednakovrijednosti predmeta nabave.

Žalitelj je potom dostavio očitovanje u kojemu ističe da naručitelj navodima iz odgovora na žalbu nije opravdao navođenje proizvođača Greiner niti razdvajanje povezanog pribora za manualno određivanje sedimentacije između Grupe 1. i Grupe 2. Dalje u bitnom ponavlja argumentaciju iznesenu u žalbi te dodaje da se naručitelj u odgovoru poziva na sigurnost pacijenata, stabilnost procesa i kompatibilnost, dok u dokumentaciji o nabavi nije jasno i provjerljivo propisao kompatibilnost ključnih elemenata preanalitičkog lanca igla–držač–epruveta. Žalitelj pojašnjava da neusklađenost tih komponenti može dovesti do gubitka vakuuma, curenja biološkog materijala, nedovoljnog punjenja epruvete ili drugih poteškoća pri uzorkovanju. Stoga smatra da je nedosljedno pozivati se na sigurnost radi opravdavanja razlike od 0,1 ml, za koju nije dokazan klinički učinak, a istodobno ne propisati neutralne i provjerljive zahtjeve kompatibilnosti komponenti koje se izravno koriste pri vađenju krvi.

Naručitelj je potom dostavio očitovanje u dijelu kojega u bitnom ponavlja izneseno u odgovoru na žalbu. Dodatno, upućuje na praksu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, koju smatra primjenjivom u ovom slučaju. Ujedno, ističe da žaliteljev navod o navodnoj „nepropisanosti kompatibilnosti komponenti igla–držač–epruveta“ predstavlja novi žalbeni navod koji nije bio sadržan ni u izvornoj žalbi ni u dopuni žalbe od 27. srpnja 2026., te je kao takav procesno nedopušten u ovoj fazi žalbenog postupka. Neovisno o tome, naručitelj napominje da je kompatibilnost preanalitičkog lanca uređena sukladno validiranom sustavu upravljanja kvalitetom naručitelja.

Žalitelj potom u očitovanju pojašnjava da prethodno nije proširio predmet žalbe niti da mijenja žalbeni zahtjev, nego osporava uzročnu i stručnu osnovu činjenica koje je naručitelj prvi put istaknuo u svojim očitovanjima. Upravo u tom kontekstu smatra da je relevantno da dokumentacija o nabavi nije propisala mjerljive zahtjeve sistemске kompatibilnosti ključnih elemenata preanalitičkog lanca igla-držač-epruveta. Naime, pojašnjava da neusklađenost tih elemenata može dovesti do gubitka vakuuma, curenja biološkog materijala, nedovoljnog punjenja ili poteškoća pri uzorkovanju.

Sporni zahtjevi dokumentacije o nabavi propisani su u troškovniku Grupe 1., Pribor za vađenje krvi, stavku 11., gdje se nabavlja sljedeće: „Epruvete vakuum za sedimentaciju eritrocita, volumen 1,9-3,2 ml, koncentracija trinatrijevog citrata 3,2% (Greiner ili jednakovrijedno). Potom, u stavku 15. nabavlja se sljedeće: „Stalak građuirani za određivanje sedimentacije eritrocita, za epruvete od 1,9-3,2 ml (Greiner ili jednakovrijedno).“.

Iz sadržaja troškovnika Grupe 2. Pribor za sedimentaciju i određivanje okultnog krvarenja u stolici, razvidno je da se nabavlja sljedeće: Stavak 1. Epruveta za određivanje sedimentacije eritrocita 1,6 ml (Becton Dickinson ili jednakovrijedno), Stavak 2. Pipeta za sedimentaciju za epruvetu ponuđenu u stavci 1. (Becton Dickinson ili jednakovrijedno), Stavak 3. Test pločice za određivanje okultnog krvarenja u stolici, imunokemijska metoda, analitičke osjetljivosti 0-10 ng/ml.

Za ocjenu osnovanosti ovog žalbenog navoda mjerodavno pravo čine odredbe sadržane u člancima 203., 204., 209., 210., 211. i 403. ZJN 2016.

U prvom dijelu žalbenog navoda žalitelj ukazuje da je naručitelj u stavkama 11. i 15. troškovnika Grupe 1. uputio na konkretan proizvod konkretnog proizvođača, međutim, ujedno je za oba proizvoda propisao tehničke karakteristike kojima proizvodi trebaju udovoljavati. Dakle, za obje sporne stavke naručitelj je kod formuliranja tehničke specifikacije primijenio kako mogućnost propisanu člankom 209. točkom 2. ZJN 2016 tako i onu iz članka 210. stavka 2. ZJN 2016.

Međutim, iz odredaba ZJN 2016 proizlazi da se tehničke specifikacije primarno formuliraju upućivanjem na tehničke specifikacije, odnosno propisivanjem minimalnih tehničkih karakteristika kojima svaki proizvod treba udovoljiti. Pri tome naručitelj treba voditi računa da u fazi pregleda i ocjene ponuda, sukladno propisanom u članku 211. stavku 2. ZJN 2016, ne smije odbiti ponudu zbog toga što ponuđeni proizvodi eventualno nisu u skladu s tehničkim specifikacijama na koje je uputio, ako ponuditelj u ponudi na zadovoljavajući način dokaže da rješenja koja predlaže na jednakovrijedan način zadovoljavaju zahtjeve definirane tehničkim specifikacijama.

Tek iznimno, ukoliko se predmet nabave ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati na taj način, tada je naručitelj ovlašten upućivati na određenu marku. Naručitelj je upravo načinom kako je formulirao troškovnik u dvije sporne stavke, potvrdio da se proizvodi koje nabavlja mogu dovoljno precizno i razumljivo opisati, odnosno na način da se uputi na tehničke specifikacije, propišu minimalne tehničke karakteristike kojima svaki proizvod treba udovoljiti. Stoga, u konkretnom slučaju nije bilo mjesta pored toga upućivati i na marku konkretnog proizvođača. Dakle, naručitelj u konkretnom slučaju nije dokazao opravdanost potrebe upućivanja na određenu marku, proizvod ili proizvođača, te je prema ocjeni ovog tijela navod žalitelja u ovom dijelu ocijenjen osnovanim.

Što se tiče drugog dijela žalbenog navoda, prvenstveno treba reći da je iz samih odredbi ZJN 2016 (članci 203. do 211.) evidentno da su sastavljanje dokumentacije o nabavi i opis predmeta nabave u autonomnoj ovlasti naručitelja i da su sve navedene radnje uvjetovane potrebama naručitelja, kao i da specifikacijom predmeta nabave naručitelji ne smiju pogodovati bilo kojem ponuditelju u postupcima javne nabave, da naručitelj određuje predmet nabave sukladno svojim potrebama, pri tome vodeći računa o temeljnim načelima javne nabave. Prilikom podjele predmeta nabave na grupe naručitelj se treba držati

objektivnih kriterija, primjerice podijeliti grupe prema vrsti, svojstvima, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja, u kojem slučaju određuje predmet i veličinu pojedine grupe, uzimajući u obzir mogućnost pristupa malih i srednjih gospodarskih subjekata postupku javne nabave.

Žalitelj ovdje kao odlučno tvrdi da nije bilo mjesta nabavljati proizvode iz stavaka 11. (epruvete vakuum za sedimentaciju eritrocita) i 15. (stalak graduirani za određivanje sedimentacije eritrocita) u Grupi 1., Pribor za vađenje krvi, već da bi se trebali nabavljati u Grupi 2., Pribor za sedimentaciju i određivanje okultnog krvarenja u stolici. Pri tome ističe da je točno da je ovdje riječ o razlici između zatvorenog (stavke 11. i 15. Grupe 1.) i otvorenog (stavke iz Grupe 2.) sustava, i to razlici u pojedinim tehničkim elementima i načinu očitavanja. Točnije, da se kod sustava iz Grupe 1. zatvorena epruveta postavlja u graduirani stalak, dok se kod sustava iz Grupe 2. epruveta otvara i u nju se umeće graduirana pipeta. Međutim, pojašnjava da ta razlika ne mijenja kliničku svrhu pretrage, parametar koji se određuje ni način izražavanja rezultata, dakle, da je do trenutka očitavanja postupak u oba slučaja u bitnome jednak.

Međutim, da bi se utvrdilo postojanje povrede iz članka 206. stavka 2. ZJN 2016, odnosno da tehnička specifikacija ima učinak stvaranja neopravdanih prepreka za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju, potrebno je prvenstveno utvrditi, a što je dužan žalitelj dokazati sukladno članku 403. ZJN 2016, da je naručitelj tržišno nadmetanje ograničio. To što proizvođači koji u svom asortimanu imaju pribor za sedimentaciju, a nemaju ostali pribor za vađenje krvi koji se nabavlja u Grupi 1., odnosno da ne mogu dostaviti ponude u više grupa predmetnog postupka javne nabave, po ocjeni žalbenog tijela ne znači da ujedno nema drugih proizvođača koji mogu ponuditi traženo i da bi se radilo o ograničenju tržišnog natjecanja.

Stoga, ocjena je žalbenog tijela da naručitelj prilikom izrade dokumentacije o nabavi nije povrijedio odredbu članka 204. stavka 1. ZJN 2016 niti je stvorio neopravdane prepreke za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju te se ovaj dio žalbenog navoda ocjenjuje neosnovanim.

I ovdje se prijedlog žalitelja za provođenjem vještačenja ne prihvaća, obzirom da u konkretnom slučaju okolnosti na koje žalitelj predlaže provođenje dokaza vještačenjem prema ocjeni ovog tijela nisu relevantne za ocjenu je li podjelom predmeta nabave na grupe na način na koji je to učinio u ovom postupku javne nabave naručitelj postupio protivno odredbama ZJN 2016.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

U skladu s navedenim, a temeljem odredbe članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016, odlučeno je kao pod točkom 1. izreke ovog rješenja. U nastavku postupka naručitelj će postupiti sukladno odredbi članka 419. stavka 4. ZJN 2016.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 1.445,00 eura, koji se sastoji od plaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka i troška sastava žalbe po opunomoćenicima odvjetnicima.

Članak 431. stavak 2. ZJN 2016. propisuje da Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti. Stavak 3. tog članka propisuje da je stranka, na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku. Stavak 6. toga članka, propisuje da će u slučaju

usvajanja žalbe, Državna komisija svojom odlukom naložiti naručitelju plaćanje troškova žalbenog postupka žalitelju u roku od osam dana od dana primitka odluke Državne komisije.

S obzirom na to da je žaliteljev žalbeni zahtjev osnovan, osnovan je i njegov zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka. Dakle, žalitelj ima pravo na naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 1.320,00 eura, koji iznos je pravilnom primjenom odredaba članka 430.a stavka 1. točke 1. ZJN 2016 prethodno uplatio na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka. Također, ima pravo na naknadu troška za sastav žalbe po opunomoćenicima odvjetnicima u iznosu od 125,00 eura, koji dio zahtjeva je sukladan odredbama Tbr. 24 u svezi s Tbr. 22. točka 1. i Tbr. 54. Tarife o nagradama i naknadi za rad odvjetnika.

Slijedom navedenog, žalitelj ima pravo na naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 1.445,00 eura, zbog čega je odlučeno kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

PREDSJEDNICA

Maja Kuhar